

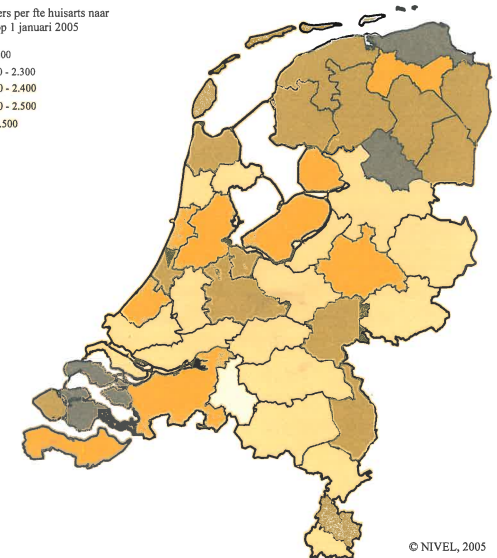
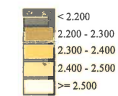
CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN HUISARTSEN
Peiling 1 januari 2005
(samenvatting)

R.J. Kenens
L. Hingstman

Mei 2006

Huisartsendichtheid op 1 januari 2005, naar WGR-regio¹

Aantal inwoners per fte huisarts naar
WGR-regio, op 1 januari 2005



© NIVEL, 2005

¹ Samenwerkingsgebieden volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.



nivel

NIV 87(1)(05)(2(a)



NIVEL
Postbus 1568
3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 27 29 700
www.nivel.nl/beroepindezorg

INLEIDING

Het NIVEL houdt voor de huisartsen twee registraties bij, namelijk van:

-zelfstandig gevestigde huisartsen en HIDHA's (sinds 1974) en
-pas afgestudeerde huisartsen (sinds 1979).

De gegevens voor deze registraties worden verkregen via diverse bronnen (Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie, NHG e.d.) en via eigen gegevensverzameling. Tot op heden zijn er 26 peilingen geweest. Voor de peiling van 1 januari 2005 zijn in totaal 1.352 vragenlijsten verstuurd.

Aantal werkzame huisartsen

Op 1 januari 2005 zijn er in Nederland 8.408 huisartsen werkzaam (tabel 1). Van hen zijn er 7.515 zelfstandig gevestigd. De overige 893 huisartsen zijn HIDHA's (afgestudeerde huisartsen die langer dan een half jaar in loondienst van een zelfstandig gevestigde huisarts werkzaam zijn). Vergelijken met het vorige peiljaar 2004 is het totaal aantal huisartsen met 199 toegenomen, oftewel een groei van 2%.

Tabel 1: Aantal werkzame huisartsen naar naar functie en geslacht, op 1 januari

	Zelfstandig gevestigde huisartsen			HIDHA's			Totaal
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	
1980	5.041	216	5.257	110	155	265	5.522
1990	5.615	776	6.391	169	240	409	6.800
2000	5.702	1.514	7.216	94	396	490	7.706
2001	5.631	1.639	7.270	87	406	493	7.763
2002	5.588	1.740	7.328	111	506	617	7.945
2003	5.556	1.829	7.385	127	595	722	8.107
2004	5.504	1.916	7.420	126	663	789	8.209
2005	5.509	2.006	7.515	150	743	893	8.408

Van alle werkzame huisartsen is 33 % vrouw. Wordt er onderscheid gemaakt naar functie, dan blijkt het aandeel vrouwen onder HIDHA's het grootst te zijn: 83%. Van de zelfstandig gevestigde huisartsen is 27% vrouw.

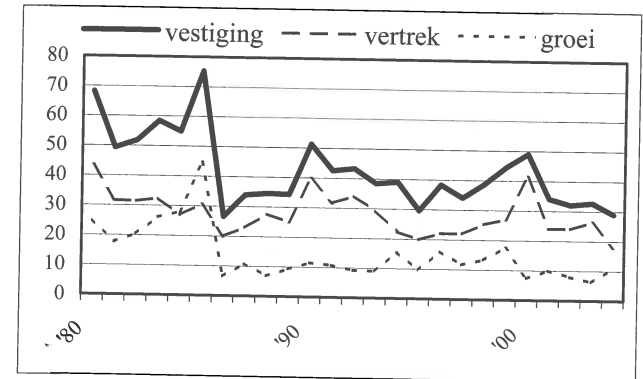
Vestiging en vertrek zelfstandig gevestigde huisartsen

De groei van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen is het resultaat van vestiging en vertrek. Uit figuur 1 kan worden afgeleid dat er sinds 2001 sprake is van een afname van het aantal huisartsen dat zich zelfstandig vestigt. Vestigden zich in 2000 nog 355 huisartsen, in 2004 is dat aantal teruggelopen tot 216. De helft van hen is vrouw.

In 2004 zijn 134 zelfstandig gevestigde huisartsen met hun praktijk gestopt. Het vertrekcijfer is daarmee ten opzichte van 2003 iets afgenomen; in 2003 stopten 195 huisartsen met hun praktijk. Per saldo is in 2004 het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen met 82 toegenomen. De groei van het aantal huisartsen

wordt dan ook voor een groot deel veroorzaakt door de sterke toename van het aantal HIDHA's.

Figuur 1: Vestiging, vertrek en groei van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen, vanaf 1980 (in %)



Leeftijd

De leeftijdsopbouw van de groep huisartsen is door de jaren heen aanzienlijk veranderd. Was in 1995 nog 29% van de huisartsen (incl. HIDHA's) jonger dan 40 jaar, op 1 januari 2005 bedraagt dit 21% (zie tabel 2). Hierbij dient opgemerkt te worden dat vrouwelijke huisartsen een veel jongere leeftijdsopbouw kennen dan mannelijke huisartsen. Van de vrouwen is 42% jonger dan 40 jaar, tegenover slechts 11% van de mannen. Worden de zelfstandig gevestigde huisartsen en de HIDHA's met elkaar vergeleken, dan blijkt dat van de zelfstandig gevestigden 15% jonger is dan 40 jaar, terwijl van de HIDHA's 68% de leeftijd van 40 jaar nog niet bereikt heeft.

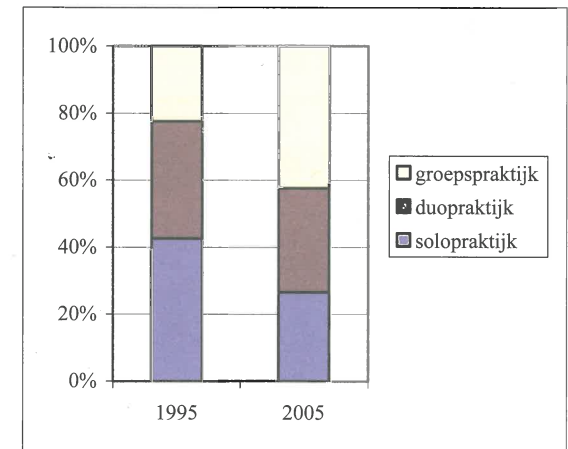
Tabel 2: Leeftijdsverdeling van huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's) naar geslacht, op 1 januari 2005

Leeftijd	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	5	0,1	17	0,6	22	0,3
30-34	165	2,9	448	16,3	613	7,3
35-39	450	8,0	675	24,6	1125	13,4
40-44	738	13,0	560	20,4	1298	15,4
45-49	1.225	21,6	519	18,9	1744	20,7
50-54	1.445	25,5	368	13,4	1813	21,6
55-59	1.273	22,5	144	5,2	1417	16,9
60-64	341	6,0	17	0,6	358	4,3
> 64	17	0,3	1	-	18	0,2
Totaal	5.659	100,0	2.749	100,0	8.408	100,0

Praktijkvorm huisartsen

Van alle Nederlandse huisartsen werkt 27% in een solopraktijk. Hun aandeel neemt ieder jaar af. In 1995 bedroeg het aandeel solowerkende huisartsen nog 43%. Het percentage werkzaam in een groepspraktijk neemt daarentegen juist toe. Werkte in 1995 22% van de huisartsen in een groepspraktijk, inmiddels is dat percentage opgelopen tot 42%. Het aandeel huisartsen dat in een duopraktijk werkt, is tussen 1995 en 2005 afgenomen van 35% tot 31% (zie figuur 2).

Figuur 2: Relatieve verdeling van het aantal huisartsen naar praktijkvorm, op 1 januari 1995 en 2005



Aantal praktijken

Op 1 januari 2005 telt Nederland in totaal 4.533 huisartspraktijken (zie tabel 3). Net als voorgaande jaren is het aantal praktijken weer iets afgenomen. De helft van de praktijken bestaat uit solopraktijken, 30% van de praktijken is een duopraktijk en 20% is een groepspraktijk.

Tabel 3: Relatief aantal praktijken naar praktijkvorm, op 1 januari

Peildatum	Solo-praktijk (%)	Duo-praktijk (%)	Groepspraktijk (%)	Totaal (abs)
2001	55,8%	30,8%	13,4%	4.727
2002	55,0%	30,0%	15,0%	4.685
2003	53,1%	30,0%	16,9%	4.625
2004	51,1%	30,5%	18,5%	4.569
2005	49,6%	30,2%	20,2%	4.533

Fulltime/parttime

Op 1 januari 2005 werkt 46% van de huisartsen (inclusief HIDHA's) in deeltijd. Het zijn vooral de vrouwelijke huisartsen die een parttime baan hebben (85%). Van de mannelijke huisartsen werkt daarentegen 27% in deeltijd.

Maken we onderscheid naar functie dan blijkt dat 98% van de HIDHA's in deeltijd werkt, tegenover 39% van de zelfstandig gevestigde huisartsen (zie tabel 4).

Tabel 4: Relatieve verdeling van het aantal full- en parttime werkende huisartsen naar functie en geslacht, op 1 januari 2005

	Zelfstandig gevestigde huisartsen			HIDHA's			Totaal		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Parttime	25,4	78,8	39,3	92,5	98,9	97,9	27,2	84,5	45,8
Fulltime	74,6	21,2	60,7	7,5	1,1	2,1	72,8	15,5	54,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Spreiding en dichtheid

De huisartsendichtheid, oftewel het gemiddeld aantal inwoners per fte huisarts (zelfstandig gevestigden én HIDHA's tezamen) bedraagt 2.356 (tabel 5). De regionale verschillen in huisartsendichtheid zijn niet groot te noemen. De laagste dichtheden worden gemeten in Overijssel (2.459), Noord-Brabant (2.431) en Zuid-Holland (2.401). De hoogste huisartsendichtheden treffen we aan in Drenthe (2.194) en Friesland (2.243).

Tabel 5: Aantal fte huisartsen (zelfstandig gevestigden én HIDHA's) en huisartsendichtheid per provincie, op 1 januari 2005

	Aantal inwoners ¹	Aantal fte huisarts	Inwoners per fte huisarts
Groningen	575.072	254,5	2.260
Friesland	642.977	286,7	2.243
Drenthe	483.369	220,3	2.194
Overijssel	1.109.432	451,2	2.459
Flevoland	365.859	158,8	2.304
Gelderland	1.972.010	840,3	2.347
Utrecht	1.171.291	504,0	2.324
Noord-Holland	2.599.103	1118,1	2.325
Zuid-Holland	3.458.381	1440,2	2.401
Zeeland	379.978	168,3	2.258
Noord-Brabant	2.411.359	991,7	2.431
Limburg	1.136.695	486,3	2.338
Nederland	16.305.526	6.920,3	2.356

¹ Aantal inwoners zijn afkomstig van CBS.

Huisartsen in opleiding

Op 31 december 2004 volgden in totaal 1.324 artsen de opleiding huisartsgeneeskunde (tabel 6). Dit is negen procent meer dan eind 2003. Van de huisartsen in opleiding is 67% vrouw. In Amsterdam worden in absolute zin de meeste artsen opgeleid (336), gevolgd door Nijmegen en Utrecht (respectievelijk 203 en 200).

Tabel 6: Aantal artsen in opleiding tot huisarts naar aanvangsjaar en Universitair Huisartsen Instituut, op 31 december 2004

	2001	2002	2003	2004	Totaal
U.v. Amsterdam (UvA)	6	42	70	84	202
VU Amsterdam (VU)	2	20	55	57	134
Groningen	5	30	47	57	139
Leiden	4	41	60	60	165
Maastricht	4	37	43	37	121
Nijmegen	4	51	73	75	203
Rotterdam	3	35	60	62	160
Utrecht	12	43	71	74	200
Totaal	40	299	479	506	1.324

Bron: HVRC.

Aantal praktijkzoekende huisartsen

Er zijn op 1 januari 2005 minimaal 405 pas afgestudeerde huisartsen op zoek naar een eigen praktijk. Dit aantal zal ongetwijfeld hoger zijn gezien het feit dat van een groot aantal huisartsen die nog wel in de markt zijn, niet bekend is of men (nog) een eigen praktijk ambieert. Van de 405 praktijkzoekende huisartsen is 63% vrouw. Het grootste deel (47%) is als waarnemer werkzaam en circa 36% werkt als HIDHA. De overige 17% is niet als huisarts werkzaam.

Wensen van praktijkzoekende huisartsen

Het grootste deel van de groep praktijkzoekende huisartsen wil in een groepspraktijk (61%) of een duopraktijk (31%) werken. Slechts 3% zou het liefst in een solopraktijk willen werken. De overige 5% heeft geen voorkeur of niets ingevuld. Van de vrouwen wil vrijwel niemand als solowerkende huisarts aan de slag. Voor de mannen geldt dat 8% een solopraktijk wenst. Van alle praktijkzoekende huisartsen wenst zo'n 67% een parttime baan. Circa 46% van de mannelijke praktijkzoekende huisartsen spreekt zich uit voor een parttime baan, tegenover 79% van de vrouwelijke praktijkzoekenden. Wat de gewenste praktijkgrootte betreft, blijkt dat circa 32% zich uitsprekt voor een praktijk met minder dan 2.000 patiënten. De gemiddelde gewenste praktijkomvang bedraagt overigens 2.058 patiënten. De gemiddelde gewenste praktijkomvang van mannen is groter dan die van vrouwen (respectievelijk 2.335 en 1.888).